

Z mednarodnih srečanj

NA SLIVNICI O GOZDNIH NETOPIRJIH

Katerina Jazbec

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN) je od 17. do 20. maja 2007 v koči Lovske družine Grahovo na Slivnici organiziralo Delavnico za raziskovanje in monitoring gozdnih vrst netopirjev.

Med vsemi vrstami netopirjev, ki živijo v Sloveniji (28), so vsaj štiri vrste, ki so večji del življenja vezane na gozd. To so: širokouhi netopir, velikouhi netopir ter gozdni in navadni mračnik. Njihova zatočišča so večinoma težko dostopna ter pogosto skrita visoko v drevesnih duplinah in špranjah. Ker je v Sloveniji o gozdnih vrstah premalo znanega, smo se odločili organizirati to delavnico. Povabili smo uveljavljene strokovnjake iz Nemčije in Francije - dr. Andreo Schaub, Christiana Dietza in dr. Arjana Boonmana - da z nami delijo svoje bogate izkušnje na področju proučevanja gozdnih vrst.

Slika 1. Prilepljanje oddajnika za radiotelemetrijo na rjavega uhatega netopirja.
(foto: Katerina Jazbec)

Podatki o razširjenosti, velikosti populacij in biologiji gozdnih netopirjev so bili do nedavnega izredno skopi. V zadnjih desetih letih pa se je z uvajanjem nove tehnologije in metodologije sprožilo bliskovito kopičenje znanja o teh živalih. Na delavnici smo zato precejšen del časa namenili spoznavanju teh sodobnih metod raziskovanja, med drugim sledenju netopirjem z radiotelemetrijo. Prvo noč smo ujeli rjavega uhatega netopirja (*Plecotus auritus*), na katerega smo prilepili oddajnik z dovolj majhno težo, da živali ni

Slika 2. Radiotelemetrijsko sledenje netopirja z oddajnikom.
(foto: Katerina Jazbec)

preveč obtežil (sl. 1). Vsi udeleženci smo imeli naslednja dva večera čudovito priložnost spremljati netopirja pri prehranjevanju. S sprejemnikom in anteno smo poslušali signale oddajnika na netopirju in mu tako sledili (sl. 2). Več o tem si lahko preberete v prispevku na str. 25.

Netopirji se v prostoru orientirajo in lovijo z oddajanjem eholokacijskih ultrazvočnih klicev, ki so vrstno specifični. Zato smo se na delavnici posvetili tudi prepoznavanju vrst s pomočjo ultrazvočnih detektorjev. Njihove klice smo posneli in se dan kasneje učili analizirati posnetke in določati vrste s posebnim računalniškim programom.

Ker je ena izmed pomembnih metod za raziskovanje in monitoring gozdnih vrst netopirjev tudi dolgotrajna postavitev netopirnic (nadomestnih zatočišč za

netopirje) v različnih gozdnih sestojih, smo v okolici Cerknice postavili tudi 12 netopirnic (sl. 3). Slovenija je na splošno zelo bogata z gozdnimi površinami in delež starih dreves je v nekaterih gozdovih visok, zato lahko pričakujemo visoko raznolikost in številčnost populacij gozdnih vrst netopirjev. Netopirnice bomo vsakoletno redno pregledovali, tako da bodo pravi rezultati o številčnosti in pestrosti gozdnih vrst na izbranem območju vidni šele čez več let.

Delavnica je bila uspešna. Res smo se veliko naučili in se ob tem seveda tudi zabavali. Zahvaljujemo se sofinancerjem delavnice - Ministrstvu za okolje in prostor, Notranjskemu regijskemu parku in Gozdnemu gospodarstvu Postojna.

Slika 3. Postavljanje betonskih netopirnic zahteva kondicijo in previdnost. (foto: Katerina Jazbec)